מדינת ישראל

משרדי הממשלה

משרר

21/423

1.4.86 -3.31.88

מדינת ישראל ארכיון המדינה

שם תיק: דראייפ (דרום אפריקה) -ישראל.

מזהה פיזי: חצ-5/55 מזהה פיזי:

מזהה פריט:0010zsk

משרז

תאריך הדפסה: 15/05/2017

כתובת 9-11-1-20-1

אססו"ק

INSTITUT INTERNATIONAL D'ETUDES DU DEVELOPPEMENT, DE LA COOPERATION ET DU TRAVAIL
(L'INSTITUT AFRO-ASIATIQUE) HISTADROUT — ISRAEL

המכון הבינלאומי ללמודי עבודה, פיתוח וקואופרציה (המכון האפריקני־אסייני) ההסתדרות

The South African Programme of the Afro-Asian Institute

The Afro-Asian Institute has long been linked with the struggle against apartheid. But in the past few years, the need to intensify our solidarity with the black community of South Africa, and to translate it into a more practical programme of direct cooperation with peoples' organizations, trade unions, etc., in that community has grown consistently stronger. Two sorts of challenges presented themselves in this regard: on one hand, the need to develop an appropriate framework for this activity - on the other hand, the need to bridge the gap which distanced these groups from those in Israel who could (and indeed sought to) be their active allies. Even after the initial contacts had been made by Dr. Shimshon Zelnicker, and by Dr. Yehudah Paz, the director and principal of the Institute, much spadework was required until the first workshop seminar came into existance.

In April 1986 the Afro-Asian Institute of the Histadrut conducted this first workshop-seminar specifically designed for leaders of the black community of South Africa. Although there have been participants from the black labour movements of South Africa and Namibia in many of the Institute's courses, this was the first time that it - or any Israeli institution - organized a special course of this nature. The twenty participants (11 women and 9 men) were leading community activists with long records of participation in the struggles against apartheid. They came from a cross-section of black community institutions: trade unions, women's groups, church organizations, educational institutions (secondary and university), social welfare agencies, youth frameworks, etc. The participants came from varied geographical areas: Johannesburg (Soweto

1 ...

and Alexandria), Durban, Port Elizabeth, Cape Town and others. All of them had attained significant levels of professional achievement as well as possesing extensive experience in community organizations.

This first programme may legitimately be termed a breakthrough of major significance in terms of Israel's relationship with the black community of South Africa. The participants frequently reiterated that such an interaction could only have been initiated with and through the Histadrut, which has a consistant record of outspoken opposition to apartheid. Histadrut's Afro-Asian Institute, which trains leadership for the labour, cooperative and community movements of Africa, Asia, the Pacific and the Caribbean and maintains an ongoing contact with them was clearly the appropriate institution for this workshop-seminar.

The theme of the workshop was "The Role of Peoples' Organizations in Community and Nation Building". It examined the Israeli experience in forging a wide range of labour, women's, youth and other grass roots groupings; in linking these together in comprehensive frameworks; in utilizing them as central elements in the process of community and nation building. The relevance of these concepts and structures to present day South Africa was discussed in detail and concrete project proposals deriving from these studies were put forward. In addition to lectures, discussions, individual and group work, etc., a variety of field visits as well as excursions to places of historical and religious interest were organized. The participants agreed that the programme had been both interesting and of relevance to them. They emphasized the strong ties of friendship and solidarity - personal, institutional and conceptual - which had grown up between them and the Institute staff and co-workers. Many suggestions for future cooperation were put forward by the participants, with particular emphasis on the request for additional seminar and workshop programmes both in Israel and in South Africa. They undertook, on their return home, to promote these proposals actively and to do all they could to facilitate their realization.

In its own summing up of the workshop, the Institute accepted the proposals put forward by the participants and emphasized that the workshop had been one of its most important and rewarding initiatives, not least in terms of the Israel scene. Thus, in addition to a successful "ice-breaking" process which gave promise of intensive future cooperation there was also a heightened awareness within various segments of the Israeli population, both of the nature of the anti-apartheid issue as such, and of the significance for Israel of establishing close ties with the black community of South Africa.

Although the financial situation remained unclear "to speak minimally", it was decided to go ahead as quickly as possible with the second seminar, in which the emphasis would be on trade-unionists. While retaining the initial programatic threst and direction, the focus was shifted somewhat and this workshop's theme was: "The Role of Trade Unions and Peoples' Organizations in Community and Nation Building". Of the 21 participants who took part in this workshop (November - December 1986) 12 were trade unionists. The mix was not accidental: the initial assumptions of the organizers as to its validity were amply borne out by the evaluation of the participants (both trade unionists and community activists) who were outspoken in their support of this sort of group composition. Nonetheless, the trade union focus was clearly apparent. Once again the final evaluation left no doubt as to the desire of the participants for the further expansion of the seminar-workshop programme, both at the Institute and in South Africa. This group also put forward a number of concrete suggestions - programmatic and organizational - which would serve to improve the effectiveness of the seminar. These have been incorporated into later programmes.

The third workshop-seminar took place in April 1987. The participants were a group of 31 women activists - again from labour, community, church and other frameworks. This time the specific nature of the course was reflected in its title: "Women in Peoples' Organizations: Their Role in Community and Nation Building". Once again, the central thematic approach

is retained while the focus shifts again to a specific area of concern that of the role of women. With this in mind, Na'amat, the women's sector
of the Histadrut, was brought in as an active partner in the organization
of this programme. Once again - we can sum up the workshop in a very
positive fashion.

The fourth workshop-seminar took place in November - December 1987. Its theme was again: "The Role of Peoples' Organizations in Community and Nation Building". The composition of the group was (again) heterogeneous (following the participants' frequently reiterated view) - with a core group of 11 trade unionists being joined by 10 community and women's groups leaders. Once again the workshop gave birth to a number of concrete project proposals and ended with an insistance that the programme be continued - and indeed expanded - in the future.

A further important aspect of the South African programme was the invitation extended to the Institute to conduct workshops and study-programmes in South Africa itself in conjunction with a variety of organizations within the black community, most particularly with trade unions and women's groups. The Institute conducted a series of such activities in August of 1987 - in Soweto, Johannesburg, Cape Town and in the rural areas of northern Transvaal. The Institute team was accorded an extremely warm welcome, and made contact with a very large number of men and women across a broad spectrum of institutions and organizations. The success of the endeavour has led to a spate of invitations for similar programmes in the future.

In April 1988 the fifth workshop took place. Once again the group was a heterogeneous one - nine trade unionists and eight community and youth; group activists. This workshop included people from a number of new groups - thus broadening yet further the spectrum of our contacts within the black community of South Africa. Together with the by-now-expected series of new project proposals this group also raised some interesting

suggestions as to additional types of workshops and seminars which would be needed.

The Institute hopes to return to South Africa in the summer of 1988 so as to conduct a further series of workshops and seminars. Here in Israel we hope to conduct two more workshops during 1988.

While the Institute programme is still evolving, it is possible to conclude that it has achieved a significant degree of success to date. There are over 110 graduates of the workshops in Israel as well as very many who took part in the on-the-spot programmes in South Africa. They came from a wide variety of organizations and groups, geographic areas and social formations. The graduates have chosen from among their number a small group to serve as a liason and advisory committee on all aspects of the South African programme and to actively promote Institute contact with as wide a range as possible of individuals and groups within the black community. It is clear that there is a strong demand for the expansion of the programme. In our view this derives from two sources: the growing recognition that the Institute and the Histadrut can provide effective training - both at conceptual and at practical levels - for leaders and activists of the black community in South Africa; the acceptance of the Institute and the Histadrut as legitamate and committed partners in the struggle against apartheid. It is incumbant on us to meet the new challenge which this situation posits. We must enhance the scope and the content of our work, and must find the financial and institutional resources to do so quickly and effectively.

YP/ee/9085/5

משרד החוץ ירושלים

MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS JERUSALEM

לשכת המנכ"ל המדיני

- שמור -

כד' בכסלו תשמ"ח 15 בדצמבר 1987 יב/804

> התגובות להחלטת ה-16 בספטמבר 1987 של הקבינט בנושא המדיניות כלפי דרא"פ (דו"ח ביניים ראשון)

התוצאה החשובה ביותר של החלטת הקבינט מבחינת התגובה המערבית, היתה העובדה שישראל לא הוזכרה בדו"ח הנשיא ריגן לקונגרס ב-6 לאוקטובר 1987, דבר שהביא להסרת הנושא של קשרי ישראל דרא"פ מסדר היום של דיוני הקונגרס. בישיבת ועדת המשנה לאפריקה בקונגרט שדנה באחרונה בנושא דרא"פ, לא הוזכר שמה של ישראל וזאת בניגוד למתוכנן לפני החלטת ה-16 בספטמבר. תוצאה חשובה נוספת: עצרת האו"ם מיתנה בצורה משמעותית את ההחלטה על קשרי ישראל ודרא"פ. במקום גינוי חריף לישראל בשנה שעברה כללה ההחלטה השנה איזכור של שינוי המדיניות הישראלית וקריאה להמשיך בניתוק הקשרים הצבאיים והכלכליים עם דרא"פ. המגמה של יחודה לרעה של ישראל בסוגיית קשריה עם דרא"פ נפסקה כמעט כליל גם בדיוני אירגונים בינלאומיים אחרים וזאת גם בדיונים העוסקים בדרא"פ וגם באלה העוסקים בנמיביה.

מנהיגים רבים ומשרדי חוץ במערב ובעולם השלישי שיבחו את החלטת הקבינט כאשר ההתבטאויות הבולטות והמעניינות הן של נשיא מוזמביק, שה"ח ניגריה (בפומבי ובפגישה עם שה"ח פרס) ושל משרדי החוץ של דנמרק (יו"ר הקהילה) שבדיה ונורבגיה. נתקבלו תגובות חיוביות גם ממשה"ח האמריקני וממספר חברי קונגרס. גם התגובות בתקשורת העולמית היו חיוביות. הן כללו בדרך כלל דברי עידוד ובמיקרים בודדים שבחים להחלטה בצד הסבת תשומת הלב לקשיים בביצוע. בחלק ממאמרי הפרשנות (כמו למשל ה"בוסטון גלוב" מ-20 לספטמבר 1987) ברכה לישראל בנוסח: WELCOME TO THE ANTI APARTHIED מאמרים מסוג זה הופיעו בארה"ב, באירופה ובאמריקה הלטינית.

לשבחים רבים (בעיקר בסקנדינביה ובאפריקה) זכתה ההחלטה על הקמת "הקרן לקידום חברתי בדרא"פ". ממשלת נורבגיה החליטה לסייע כספית לפעולות הקרן שהקים הקבינט והאיגודים המקצועיים בנורבגיה הכריזו על מתן 10 מלגות לאנשי האיגודים המקצועיים בדרא"פ להשתלמויות בישראל. גם הקהילות היהודיות בסקנדינביה הגיבו בחיוב ואף התקבלה תרומה של -.3000 דולר לקרן החדשה מיהדות שבדיה. בחודש הקרוב יגיע ארצה מנכ"ל ה-AID הדני כדי לבדוק האפשרות של תרומה כספית גדולה למימון פעולות הקרן.

MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS JERUSALEM

-2-

תגובות מסוייגות להחלטת הקבינט באו מצד הועדה נגד אפרטהייד של האו"ם ומצד חוגים ליברלים בקהילה היהודית בארה"ב. הועדה נגד אפרטהייד בראשה עומד שגריר ניגריה, פירסמה באוקטובר 1987 דו"ח שמסקנתו העיקרית היא שבהחלטה יש יותר מדי "חורים" (LOOPHOLES) המאפשרים עקיפתה וכי מבחנה יהיה בישום. במידה וההחלטה תיושם במלואה תראה בה הועדה "צעד ראשון" לשינוי המדיניות הישראלית כלפי דרא"פ. הדו"ח קובל על כך שממשלת ישראל לא קבעה תאריך סיום לקשרים הצבאיים בינה לבין דרום אפריקה. (נקודה זו הוזכרה גם על ידי מספר אישים אמריקאים ששיבחו את ההחלטה ובינהם חבר הקונגרס סולרז).

יש לציין כי לולא החלטת הקבינט של ה-16.9 היה הדו"ח של הוועדה נגד אפרטהייד חריף בהרבה והטיוטות של הדו"ח שהובאו לידיעתנו לפני ה-16.9 מצביעות על כך בבירור.

תגובה מסוייגת נוספת באה מצידה של עצרת איחוד הקהילות הרפורמיות בארה"ב (ב-1 לנובמבר 1987). לצד הבעת הערכה לישראל על החלטה שלא לחתום עוד על חוזים צבאיים, לצמצם את הקשרים הכלכליים ולסייע בקיום השתלמויות לשחורים, קוראת התנועה הרפורמית לישראל להפסיק הקשרים הצבאיים לאלתר, להרחיב את הסנקציות הכלכליות, להפסיק קשרי המדע, לסיים הקשרים עם מדינות החסות ולבטל את הסכמי התאומות עם ערים בדרא"פ.

התגובות בדרום אפריקה

החלטת הקבינט (ובעיקר הסעיף של הקמת הקרן) נתקבלה בחמימות רבה, אם לא למעלה מכך, בציבור השחור בדרא"פ. לשגרירות ישראל הגיעו פניות רבות של גופים ואישים שחורים שביקשו מידע על פעילות הקרו החדשה ועל ההשתלמויות שתערוך ישראל (כולל בקשה לערוך השתלמויות כאלה בדרא"פ עצמה). חלק מהפונים כבר הוזמנו ליטול חלק בהשתלמויות המתקיימות כאן. משלחת של ההסתדרות בראשות ד"ר יהודה פז שביקרה באוקטובר 1987 אצל מנהיגים שחורים בדרא"פ שמעה מהם שבחים רבים על ההחלטה.

התגובות הבולטות והחשובות ביותר של הקהילה השחורה בדרא"פ היו:

- א. שיגור משלחת של האיגוד המקצועי החשוב ביותר בדרא"פ (קוסאט"ו)
 לישראל. המשלחת ביקרה כאן בסוף אוקטובר ובראשה עמד מזכיר איגוד
 העובדים בתעשיית הטקסטיל בדרא"פ. המשלחת הגיעה כדי לדון בארגון
 הקורס המתקיים בימים אלה במכון האפרו אסיאני בהשתתפות 21
 משתלמים שחורים אנשי איגודים מקצועיים, עובדים קהילתיים ואנשי
 כנסיה.
- ב. מזכ"ל פדרציות הכנסיות בדרא"פ, פרנק צ'יאקנה, אשר ביקר באחרונה בדנמרק שיבח באירוע פומבי (שנערך בחסות העתון "פוליטיקן" הדני) את החלטת ממשלת ישראל מה-16 בספטמבר 1987 ואת שינוי הכיוון במדיניותה כלפי דרא"פ.

MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS JERUSALEM

-3-

- ג. שגריר ישראל בדרא"פ הוזמן ע"י מזכ"ל התאחדות הכדורגל הדרא"פי (אחד הגופים השחורים החשובים במאבק נגד האפרטהייד), לברך בטקס הסיום של עונת הכדורגל. מדובר באירוע בו יהיו נוכחים מאות רבות ואולי אף אלפי שחורים וזו הפעם הראשונה ששגריר ישראל מוזמן לברך באירוע מסוג זה.
- ד. נשיא ארגון המורים באיזור הקייפ, פנקלין סון, מהבולטים במנהיגי האופוזיציה חשחורה הגיע לביקור בארץ כאורח ההסתדרות. סון שיבח במהלך ביקורו את החלטת הקבינט ובעיקר את הקמת "הקרן לקידום חברתי בדרא"פ".
- ה. מקהלת הקולג' לחינוך של סוואטו ביקרה בישראל ביוזמתה וקיימה שש הופעות במקומות שונים בארץ.

הרחבת מעגל הקשרים בין ישראל לבין גורמים שחורים בדרא"פ והעובדה ששגרירות ישראל מהווה בשבועות האחרונים חלק בלתי נפרד ממסכת הקשרים המתפתחת, היא אחד ההישגים החשובים של החלטת הקבינט.

21-07-88 : מאריך

** NYTT

שמורו

...

חרזם:13863,7 אל:פרטוריה/157 מ-:המשרד,תא:1339:חד,210788,דח:ד,סג:שמ תח:אוצר,חיימובסקי גס:אוצר

(0103)x

שמור/דחוף

גרלך - יוהנטבורג

ממתקי השומרון

א. השקעה של סירל זימן -EMMRNTIG BRAIDS ROAD 17 JOHANESEBURG

ב. אנו נוטים לאשר לנ"ל השקעה במנעל לייצור ממתקים שירקם באריאל

ג. נודה לכם אם תודיעו לנו בהקדם. האם הנכם יכולים בהעדרו של דני גולן לטפל בבקשתו להעברת הסכומים לישראל.

ז. מה הסידורים שהנכם עושים?

ה. הנ'ל לגבי השקעתו של מר ג. בק בבניין תעשייתי במפעל אינדיגו בנס ציונה

מ. חיימובסקי/אוצר

L/A

at Pr

114 × 4

Print on the contract of the c

TALL TALL

ATT - FERELLIFE

CONTRA BURGERY

LRU LLUCARDE TT CACE ECT & DOTA WES

IN CHECK EROSE THEN MITTER LINES TRANSPORTED TO THE

AL OFTE THE WEIGHTFUR THE SET IN A WORLD TO SET WINTER AND THE STORY OF THE SET OF SET

ry is altered bold of tot

THE PERSON NAMED IN THE PE

L. CERTIFICATION

LU

DESIGN THREE TRANSPORT OF THE SALES

MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS JERUSALEM

ה' באב חשמ"ז 1988 ביולי 1988 מספר: 102

תשובה לשאילתות

12/23 /2

של ח"כ יוסי שריד (7776)

(7769) ח"כ יאיר צבן

וח"כ מאיר וילנר (7780)_

בנושא יום הולדתו ה-70 של נלסון מנדלה.

- 1. במהלך עצרת האו"ם בשנה שעברה הצטרפה ישראל להחלטת העצרת הקוראת לשחרורו של נלסון מנדלה ולהגברת המאמץ הבינלאומי לחיסול האפרטהייד.
- אחמול במלאת לנלסון מנדלה 70, שיגרתי מברק לכלא פולסמור בקייפטאון
 בזו הלשון:
 מר מנדלה הנכבד,

הרשני לברך אותך בשם העם בישראל במלאת לך 70 שנה בבריאות ובאריכות ימים. 24 השנים בהן אתה כלוא הפכו אותך סמל למאבק באפרטהייד ובגזענות. מדינת ישראל הצטרפה לקריאה לשחרורך מהכלא ואנו מקוים שפניות המנהיגים מרחבי העולם כולו לממשלת דרא"פ במלאת לך 70 אכן יביאו לשחרורך הקרוב, יסייעו בקירוב קיצו של האפרטהייד ויתרמו להשגת שלום, שיוויון וחופש לכל אזרתי דרום אפריקה.

 משרד החוץ בהחלט תומך בפניה של הכנסת לשלטונות דרא"פ לשחרורו של נלסון מנדלה. 13.3/ - 1.63.15 & 1.702. とうろうか かっか メイト、ヤロ (18× 115:10 ×1's) EN DOOK WERNED X はないいくとのとと (Joan 1 (1860) (C12 -)1=16 - 23/2 1 Tyls, WY 210260 19331 001861 1220 6, 300 6, 2/00 6228 1,10 (CR;) VIII C. C. S. S. DC 20100 I STREITIC CCINX 10/10

(להתכתבות פנימית במשרדי הממשלה)	מזכר
התאריך	אל:
תיק מסי	מאת:
	הנדון:

JUST 12, 6 6 3/6 16/1). 1088 2ND 11, 21 1013 7'C,71431 15454 0/0737 19 1 x10 1 180 117112 40001112 EN160 JUXUS ETULN/ LOST 80 16) 1 JE 1120/00 Mile VINIEW I NIG - 2'(47) Jens for Tustice 150/107 37 NS SENNS TOS 1/

(להתכתבות פנימית במשרדי הממשליה	מזכר
התאריך	אל:
תיק מסי	מאת:
	: הגדוך
	_
A STATE OF THE STA	

Reaceful 2/12010 218107 1X2 1X2 1X15 NN 1510 100 199/12 2/29/3/ 10/2/ 10/

57 5163

(להתכתבות פנימית במשרדי הממשלה)	
התאריך	מזכר אל:
תיק מסי	מאת:
	הנדון:
TO PARTY OF THE PA	

- 3 C-3	Pu

	נר (לשמוש המברקה)	ות ישראל - פרטוריה ס מברק לפקסימיליה	מתוך ב טופ
תאריך וזמן חבור			אל: לשתנכ"ל מדיני
דרגת דחיפות מיידי			לידיעת:
סווג בטחון (עד סורי ועד בכלל:			מצח:
שמור	בתשובה לשלך:	בהמשך לשלי:	סימון המחבר:

מצ"ב מאמר שראה אור בפרסומו של רייקונד לאו מ-8/7. האמור בו יוכל לשמש אתכם

church LEADERS acting as a body and through the influential SA Council of Churches have challenged the government over some of the specific restrictions contained in the June 10 emergency regulations and other laws which they declare they cannot "in conscience" obey.

Their actions constitute the most serious opposition yet mounted by the church against government authority.

Their defiance is directed mainly against the October 26 municipal elections which they will urge church members to boycott, an act which is specifically prohibited under the emergency regulations, and against the restrictions on the media.

The declaration against the elections was "wholeheartedly" endorsed by the resolutions committee of the SA Council of Churches (SACC) which, at its annual national conference, added its own declaration of defiance, described as partly "aggressive", against several new laws.

The call for a boycott of the elections was made by 26 leaders of 16 churches who said Christians should not take part either as candidates or as voters because this would be asking them to implement their own oppression or the oppression of others.

They declared a commitment to "nonviolent direct action and, if necessary, to civil disobedience" to bring justice and peace. They "believe Christians cannot accept structures of racial discrimination which violate human rights."

"The structures of the constitutional system in SA are based on racial and ethnic identity. These structures constitute the spartheid system which we have declared to be evil and sinful and its theological justification a heresy."

They have also decided to oppose the restrictions placed on the media "in all possible ways" and decreed that church news networks would not obey the regulations requiring them to register as "news agency businesses". Some church magazines and people who contribute to them fall under now emergency regulations requiring many journalists and news agencies to register with the Home Affairs Department and which many journalists believe will be used as a powerful weapon against them--SA REPORT, Vol 6 Nos 24-26).

The leaders said instead of registeringfailure to do so carries penalties of R20 000 fines or 10 years' jail-they planned to use the publications and all other means to publicise their decisions.

: (min.

The SACC, which represents Englishspeaking Protestant churches with a membership of 12-million people, called for the
withdrawal of the Prevention of Illegal
Squatting Amendment Bill, the consequences of which "will be evil in terms of the
human suffering it will bring", and declared
that if it became law it would "in conscience
be unable to obey it" and would have no option but to urge all Christians to disobey it,
too.

Law and Order Minister Adriaan Vlok responded by warning them "not to abuse their position" and Security Police chief General Johan van der Merwe announced police had begun investigations because it appeared the 26 had contravened the emergency regulations.

Among the churchmen are the Anglican Archbishop of Cape Town Desmond Tutu, Nederduitse Gereformeerde Sendingkerk (Dutch Reformed Mission Church with coloured-mixed race-membership) moderator Dr Allan Boesak, SACC general secretary the Rev Frank Chikane and SACC honorary vice-president Dr C F Beyers Naude.

Others include the (mainly black) Dutch Reformed Church in Africa moderator, the Reverend Sam Buti, the Methodist Church of Southern Africa President, the Reverend Dr KJ Mgojo, the Presbyterian Church in Southern Africa moderator, the Reverend PM Botipe and the Catholic Bishop GF Daniel of Pretoria.

Comment

So far the government, mindful of the influence the church has in the country and the support particularly in Europe for its opposition to apartheid, has handled church protest with caution. It has restricted itself to vigorous, personal attacks on church leaders while declaring it is not opposed to the churches as institutions.

Though several church leaders have been detained and banned and some have been prosecuted in court, the government has refrained from taking direct action against "international" figures such as Tuty and Boesak.

The church leaders themselves have been careful in selecting the issues on which they have opposed the government on. Though they have frequently gone to the brink they have avoided confrontation and civil disobedience. Footnote: Archbishop Tutu has laid a charge of crimen injuria against a fellow traveler on a flight from Johannesburg to Cape Town after the man had allegedly belittled, provoked and baited him. Tutu's chaplain, the Rev Chris Ahrends, has also laid a complaint against the man for

threatening "to break his neck."